

Рейтинговий звіт PIVD 001-012 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	ВАТ АБ «Південний»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	28.03.2006 р.
Дата оновлення:	09.04.2009 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA+
Прогноз:	негативний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АБ «Південний» за 2007-2008 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	28.03.06	22.03.07	21.06.07	27.03.08	20.06.08	30.09.08	30.12.08	09.04.09
Рівень рейтингу	uaBBB+	uaA	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+	uaA+
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження	підтвердження	підтвердження	підтвердження зі зміною прогнозу	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «uaA» характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Стабільний прогноз вказує на відсутність наявних передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу ВАТ АБ «Південний» підтримується:

- диверсифікацією ресурсної бази за основними кредиторами;
- низькою питомою вагою проблемної заборгованості (0,76% станом на 01.01.2009 р.) та достатніми показниками прибутковості;
- збалансованістю активів та пасивів за строками до погашення;
- достатнім розвитком регіональної мережі та карткового бізнесу, що дозволяє Банку втримувати конкурентні позиції на фінансовому ринку.

Рівень кредитного рейтингу ВАТ АБ «Південний» обмежується:

- залежністю Банку від міжбанківського ринку, що підвищує ризик ліквідності (пасивне сальдо за міжбанківськими операціями складає 20,5% зобов'язань станом на 01.01.2009 р.);
- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками (на 20 найбільших позичальників припадає понад 260% капіталу I рівня), що може негативно вплинути на показники ліквідності та капіталізації;
- посиленням впливу зовнішніх чинників на фінансовий ринок та зниженням ділової активності, що призводить до погіршення платоспроможності позичальників та негативно впливає на фінансові показники Банку.

Основні фінансові показники

Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Активи, млн. грн.	1 598,58	2 302,89	4 038,24	8 201,67	8 047,43	9 345,60	9 231,58	11 086,37
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1 333,71	1 752,77	3 120,72	6 674,75	6 706,00	7 859,06	7 804,76	9 210,80
Кошти клієнтів, млн. грн.	1 045,64	1 572,97	2 758,75	5 308,47	4 465,77	5 433,49	5 214,91	5 876,36
Власний капітал, млн. грн.	165,75	261,75	456,06	789,81	1 220,10	1 265,21	1 313,64	1 404,06
Доходи, млн. грн.	246,00	307,90	478,57	791,71	268,61	588,44	957,59	1 416,46
Витрати, млн. грн.	228,27	282,68	432,68	695,24	233,33	509,16	829,62	1 238,97
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	25,20	35,07	59,44	129,45	43,28	101,60	168,44	244,93
Чистий прибуток, млн. грн.	17,73	25,22	45,89	96,47	35,28	79,29	127,97	177,49
Доходність активів (ROA) ¹ , %	1,11	1,10	1,14	1,18	-	-	-	1,60
Доходність капіталу (ROE) ² , %	10,70	9,64	10,06	12,21	-	-	-	12,64

¹ Значення ROA на звітну дату

² Значення ROE на звітну дату

Резюме

Банк заснований 3 грудня 1993 року під назвою Акціонерний Банк «Південний».

АБ «Південний» є членом Асоціації «Перша Фондова Торговельна Система», ТОВ «Міжрегіональний фондний союз», професійної асоціації реєстраторів та депозитаріїв, Української міжбанківської валютної біржі, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Української міжбанківської Асоціації членів Europay International, принципівим членом міжнародних платіжних систем «MasterCard Europe» та «Visa International», Української національної групи членів та користувачів SWIFT та міжнародної системи переказу коштів «Western Union».

Протягом II півріччя 2008 року чисті активи Банку зросли на 19% – до 11,09 млрд. грн., кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, зріс на 17% – до 9,2 млрд. грн., кошти клієнтів зросли на 8% – до 5,88 млрд. грн., власний капітал збільшився на 11% – до 1,4 млрд. грн. станом на 01.01.2009 р.

Станом на 01.01.2009 р. у рейтингу НБУ за розміром чистих активів Банк перебуває у II групі банків та посідає 21 місце серед 182 банків. Частка чистих активів АБ «Південний» у банківській системі України становить близько 1,197% (у II групі – близько 7,19%).

Станом на 01.01.2009 р. основними акціонерами Банку залишаються Родін Ю.О., Беккер М.І. та Ванецьянц А.Ю.

Регіональна мережа Банку добре розвинута, проте представлена лише у 13 регіонах країни. Протягом останніх 6 місяців Банком було відкрито 19 нових відділень, але 3 відділення у IV кварталі було закрито через закінчення строків оренди приміщень. На початок 2009 року мережа Банку налічує 162 структурні підрозділи, а найбільше покриття мають Одеська, Дніпропетровська області та АР Крим. У 2009 році Банком заплановано розширення регіональної мережі на 11 структурних підрозділів.

АБ «Південний» є універсальним банком, орієнтованим на обслуговування як корпоративних, так і приватних клієнтів. Станом на 01.01.2009 р. кількість клієнтів Банку зменшилась на 4,78% та складає понад 279 тис. осіб, з яких 92% – приватні особи. Протягом IV кварталу 2008 року спостерігається зменшення кількості вкладників як приватних осіб, так і суб'єктів господарювання, що зумовлено несприятливими умовами на фінансовому ринку та зниженням довіри до банківської системи з боку приватних осіб.

Картковий бізнес та інфраструктура його обслуговування добре розвинуті. Протягом II півріччя 2008 року кількість карток в обігу зросла на 23% та складає понад 146 тис. штук. Інфраструктура карткового бізнесу представлена банкоматами (195) та торговельними терміналами (2 466).

У IV кварталі 2008 року акціонерами Банку був збільшений статутний капітал на 94,66 млн. грн. Проте якість капіталу залишається задовільною – коефіцієнт фондової капіталізації складає 56,1% станом на 01.01.2009 р.

Основу ресурсної бази формують кошти клієнтів та кошти інших банків. Протягом II півріччя 2008 року Банк залучив кошти від банків Нідерландів, Німеччини, Великобританії загальним обсягом 1,08 млрд. грн. (в екв.). Зростання обсягів міжбанківського фондування зумовлює зростання залежності Банку від основних кредиторів – станом на 01.01.2009 р. кошти 20 найбільших кредиторів формують 38,4% зобов'язань, проти 30,9% станом на 01.07.2008 р.

Також для залучення коштів АБ «Південний» використовує такі інструменти як ощадні (депозитні) сертифікати та облігації власної емісії.

У структурі клієнтських коштів дещо превалюють кошти приватних осіб.

Диверсифікація клієнтського депозитного портфеля за основними вкладниками залишається доброю – станом на 01.01.2009 р. кошти 10 найбільших вкладників формують 23,2% клієнтського депозитного портфеля.

Основною складовою активів є клієнтський кредитний портфель (82,6% чистих активів Банку).

Клієнтський кредитний портфель за останні 6 місяців зріс на 16,7%, насамперед за рахунок девальвації національної валюти, що може бути потенційним джерелом втрат за кредитами, оскільки суттєва зміна курсу ускладнює погашення кредитів для позичальників, які не мають валютних надходжень. За строками користування кредитними коштами переважають довгострокові кредити, а за цільовим призначенням – кредити у поточну та інвестиційну діяльність.

Залежність Банку від фінансового стану окремих позичальників залишається значною – станом на 01.01.2009 р. кредити, надані 20 найбільшим позичальникам, складають 30,4% клієнтського кредитного портфеля, або 260,9% капіталу I рівня.

Якість кредитного портфеля протягом II півріччя 2008 року дещо погіршилась, проте залишається доброю: частка простроченої та сумнівної заборгованості в клієнтському кредитному портфелі зросла з 0,05% станом на 01.07.2008 р. до 0,76% станом на 01.01.2009 р.

У структурі кредитного портфеля Банку за категоріями ризику, як і раніше, переважають кредити, класифіковані як «стандартні» та «під контролем». Частка «сумнівної» та «безнадійної» заборгованості зросла більше ніж у 5 разів – станом на 01.01.2009 р. складає 1,29%, проти 0,26% станом на 01.07.2008 р.

У структурі забезпечення за кредитними операціями превалює, як і раніше, нерухоме майно (59%), ринкова вартість якого наразі має тенденцію до зниження. Чистий кредитний ризик¹ складає 34,9% станом на 01.01.2009 р.

Станом на 01.01.2009 р. рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля складає 4,2%. Рівень покриття резервами простроченої та сумнівної заборгованості становить 552,6%. Проте значна концентрація кредитного портфеля

---

¹ Згідно з формою НБУ 604

за основними позичальниками, за умов погіршення їх фінансового стану, може негативно вплинути на показники ліквідності та капіталізації.

Для підтримання ліквідності на належному рівні та виконання своїх зобов'язань перед кредиторами Банк залучає кошти від інших банків, у дочірнього Банку АТ «РІБ» як міжбанківський кредит, а також у НБУ шляхом рефінансування. Протягом IV кварталу 2008 року спостерігається зростання залежності Банку від міжбанківських ресурсів: пасивне сальдо за міжбанківськими операціями становить 20,5% зобов'язань станом на 01.01.2009 р., проти 17,75% станом на 01.07.2008 р.

Активи та пасиви добре збалансовані за строками погашення. Станом на 01.01.2009 р. розрив ліквідності за активами та пасивами, строком погашення до 31 дня, має від'ємне значення та складає 3,5%, за строком погашення до 1-го року невідповідність склала (-) 4,7%.

За результатами 2008 року АБ «Південний» отримав чистий прибуток у сумі 177,49 млн. грн., що на 84% більше за результат 2007 року. У зв'язку із збільшенням результату від торговельних операцій коефіцієнт ефективності діяльності Банку протягом II півріччя 2008 року дещо зріс та станом на кінець 2008 року перебуває на високому рівні (211,6%). За даними Банку, чиста процентна маржа за результатами 2008 року склала 5,3%. Рентабельність чистих активів Банку відповідно склала 1,84%, рентабельність капіталу – 16,18%, коефіцієнт податкового навантаження – 4,76%.

За результатами діяльності 2008 року план щодо обсягу чистих активів виконано на 92,8%. Слід зазначити, що найбільш суттєве недовиконання відбулося за коштами, залученими від суб'єктів господарювання, що зумовлено несприятливою економічною ситуацією в країні. Частково недовиконання плану щодо залучення коштів Банк компенсував ресурсами, залученими від НБУ шляхом рефінансування, проте план за активними операціями, насамперед, за обсягом кредитного портфеля фізичних осіб та обсягом портфеля цінних паперів на продаж не виконав.

План щодо обсягу чистого прибутку у 2008 році перевиконано на 12,7%, що зумовлено, насамперед, результатом від торговельних операцій.

У кінці 2008 року Банком було переглянуто фінансові показники стратегічного плану розвитку Банку на 2007–2009 рр. У поточному році Банк не планує стрімкого розвитку установи, що зумовлено несприятливою економічною ситуацією в країні. До кінця поточного року обсяг чистих активів має скласти 10,96 млрд. грн., обсяг кредитного портфеля – 9,1 млрд. грн., обсяг коштів клієнтів – 6,23 млрд. грн., власний капітал – 1,57 млрд. грн., прибуток – 82,69 млн. грн.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АБ «Південний» підтверджено на рівні «uaA+», прогноз «негативний».

Генеральний директор

С. А. Дубко

Начальник відділу рейтингів фінансових установ

А.М. Коноплястий

Провідний фінансовий аналітик відділу рейтингів фінансових установ

Г.С. Апостолова

Додатки

Дані балансу АБ «Південний», млн. грн.

Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	186,70	246,70	313,62	641,56	426,72	519,73	424,42	561,01
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	13,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти в інших банках	123,54	141,26	343,95	492,40	428,91	451,75	587,79	950,54
Кредити клієнтам	1 312,13	1 761,61	3 001,99	6 521,65	6 668,09	7 840,69	7 666,18	9 152,36
Цінні папери	11,51	80,66	61,15	67,87	31,24	33,55	42,55	39,52
Довгострокові вкладення	53,76	169,52	428,19	627,85	628,80	634,73	667,74	690,69
Нараховані доходи	9,73	11,41	5,36	10,63	13,33	16,68	20,43	32,64
Резерви	-119,40	-118,73	-153,91	-189,79	-202,39	-217,33	-245,49	-404,17
Інші активи	6,82	10,47	37,89	29,49	52,73	65,81	67,96	63,78
Разом активів	1 598,58	2 302,89	4 038,24	8 201,67	8 047,43	9 345,60	9 231,58	11 086,37
Заборгованість перед НБУ	41,22	0,00	82,00	90,00	145,00	239,00	230,00	350,00
Кошти банків	280,78	293,86	434,35	1 675,65	1 512,21	1 647,24	1 671,57	2 583,55
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,43	0,00	28,53	97,77	94,98	52,57	16,15
Кошти суб'єктів господарювання	598,88	793,86	1 400,69	3 085,90	2 048,90	2 765,53	2 611,28	2 810,53
Кошти фізичних осіб	446,76	778,68	1 358,06	2 194,04	2 319,10	2 572,98	2 551,06	3 049,68
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	15,71	0,00	22,89	162,32	162,77	371,51
Боргові цінні папери	23,16	27,07	133,18	104,42	220,66	216,57	218,08	202,12
Субординований борг	0,00	7,68	8,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	20,18	24,84	30,03	93,03	91,91	107,22	110,88	152,52
Інші зобов'язання	21,86	114,72	120,13	140,29	368,89	274,56	309,72	146,24
Разом зобов'язань	1 432,83	2 041,14	3 582,19	7 411,86	6 827,33	8 080,39	7 917,94	9 682,31
Сплачений статутний капітал	140,00	200,00	353,50	555,00	616,18	616,55	616,55	711,21
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	4,15	5,38	11,59	13,97	348,17	356,51	356,51	356,51
Результат минулих років	3,87	3,87	0,00	43,50	139,97	133,00	133,00	68,35
Результати переоцінки	0,00	27,28	45,08	80,87	80,49	79,86	79,61	90,52
Фінансовий результат поточного року	17,73	25,22	45,89	96,47	35,28	79,29	127,97	177,49
Всього власний капітал	165,75	261,75	456,06	789,81	1 220,10	1 265,21	1 313,64	1 404,06

Дані звіту про фінансові результати АБ «Південний», млн. грн.

Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Процентні доходи	183,34	221,89	350,65	596,97	217,83	469,60	767,69	1 107,86
Комісійні доходи	50,93	60,31	94,33	139,68	40,78	87,73	141,56	192,97
Результат від торговельних операцій	11,54	19,47	17,33	40,24	10,19	30,08	45,43	112,17
Інші операційні доходи	0,07	6,09	15,43	14,13	-0,27	0,72	2,47	2,92
Інші доходи	0,13	0,14	0,40	0,62	0,08	0,32	0,44	0,54
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,43	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00
Непередбачені доходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Всього доходів	246,00	307,90	478,57	791,71	268,61	588,44	957,59	1 416,46
Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Процентні витрати	108,35	134,53	187,07	371,50	135,29	292,03	473,23	695,02
Комісійні витрати	4,51	4,88	10,43	17,15	5,19	10,54	18,35	26,36
Інші операційні витрати	21,99	19,19	22,48	30,82	3,29	7,55	14,13	31,24
Загальні адміністративні витрати	64,11	94,97	147,54	209,11	63,77	135,90	212,50	297,85
Відрахування в резерви	21,85	19,25	51,62	33,68	17,80	40,82	70,94	121,05
Непередбачені витрати	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Податок на прибуток	7,46	9,85	13,55	32,98	8,00	22,32	40,47	67,44
Всього витрат	228,27	282,68	432,68	695,24	233,33	509,16	829,62	1 238,97
Показник	01.01.2005	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.04.2008	01.07.2008	01.10.2008	01.01.2009
Фінансовий результат поточного року	17,73	25,22	45,89	96,47	35,28	79,29	127,97	177,49

